

GOVERNEMENT OF KARNATAKA

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSEMENT BOARD

6th CROSS, MALLESHWARAM, BENGALURU-560 003 2025-26

II PUC MODEL QUESTION PAPER- 2

Subject: 09 - SANSKRIT

Maximum Marks: 80

Time: 3.00 Hours

No. of Questions: 44

ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ A, B, C ಮತ್ತು D ಗಳೆಂಬ 4 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.
2. ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
3. ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
4. 'A' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

Instructions :

1. This question paper consists of four parts as A, B, C and D.
2. All parts are compulsory.
3. Every part should be answered as instructed separately.
4. For part –'A' questions , only the first written answers will be considered for evaluation.

PART-A

I. अधो निर्दिष्टानां प्रश्नानाम् समीचीनं विकल्पं चित्वा, उत्तरं लिखत ।

10 X 01 =10

1) विश्वस्य मातरः काः ?

अ) वाप्यः ।

आ) नद्यः ।

इ) दास्यः ।

ई) सख्यः ।

2) “परेषामपि रक्ष जीवितम्” इति पाठे विक्रमादित्यकथां का कथयति ?

अ) बालिका ।

आ) ब्राह्मणी ।

इ) पुत्थलिका ।

ई) महिला ।

3) राजपुत्रः मञ्जूषायाः अन्तः कं निक्षिपति ?

अ) घोरं सर्पम् ।

आ) घोरं मार्जालम् ।

इ) घोरं वानरम् ।

ई) घोरं व्याघ्रम् ।

4) “विधिना दर्शितं प्रभुत्वम्” इति का वदति ?

अ) शकुन्तला ।

आ) गौतमी ।

इ) मेनका ।

ई) अनसूया ।

5) बालिकायाः हस्तात् रोटिकाम् आकृष्य कः अधावत् ?

अ) वानरः ।

आ) तारापीडः ।

इ) सर्पः ।

ई) अरण्यमार्जारः ।

6) महाश्वेता स्नातुं कुत्र आगच्छति ?

अ) अच्छोदसरः ।

आ) स्नानगृहम् ।

इ) मानससरः ।

ई) मन्दाकिनीम् ।

7) सा शान्तिः कुत्र कार्यं करोति ?

अ) पाठशालायाम् ।

आ) वैद्यशालायाम् ।

इ) पाकशालायाम् ।

ई) सिद्धवस्त्रविक्रयशालायाम् ।

8) “धन्योऽस्मि गमनात् पूर्वम् ईदृशी सम्पदागता” इत्यत्र सूचिता सम्पत् एषा वर्तते ।

अ) विद्याधनम् ।

आ) गुरुशुश्रूषा ।

इ) धनराशिः ।

ई) ज्ञानधनम् ।

9) “धनहीनो न हीनश्च” इति वाक्यस्य भावः _____ ।

अ) धनहीनः दरिद्रः ।

आ) धनहीनः दरिद्रः न ।

इ) धनहीनः अतिदरिद्रः ।

ई) धनहीनः हीनः ।

10) कृष्णशास्त्रिणां माता का ?

अ) श्रीमती शङ्करम्मा ।

आ) श्रीमती देवम्मा ।

इ) श्रीमती कावेरम्मा ।

ई) श्रीमती सीतम्मा ।

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा, रिक्तं स्थानं पूरयत ।

05 X 01 = 05

11) i) यस्य मरणकालः समायातः तस्येन्द्रियाणि _____ प्राप्नुवन्ति ।

ii) उपरि न्यस्तदीपायां _____ क्षिप्यतां त्वया ।

iii) अङ्गुलीयकशून्या मे _____ ।

iv) कठिनहृदयस्य राणाप्रतापस्य _____ अद्रवत् ।

v) अहमस्मि _____ सुन्दरस्य पत्नी ।

गङ्गायाम्, ग्लानिं, शान्तिः, मनः, विरलाः, अङ्गुलिः ।

III. संयोजयत ।

05 X 01 = 05

12) क

ख

अ) महेन्द्रः

i) वायुः ।

आ) योगिवेषम्

ii) योद्धारः ।

इ) गन्धवहः

iii) विक्रमादित्यः ।

ई) बिल्लाः

iv) कुलपर्वतः ।

उ) कर्णः

v) कामवशगः ।

vi) सूतपुत्रः ।

PART - B

IV. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (चतुर्णामेव)

04 X 02 = 08

13) भारतवर्षमिति किमर्थं कथ्यते ?

14) विक्रमादित्यः राक्षसं किम् उपदिशति ?

- 15) कीदृशं कुसुमगन्धम् अजिघ्रम् इति महाश्वेता वदति ?
- 16) शान्तिः किमर्थं तरुणं द्रष्टुम् आगतवती ?
- 17) कर्णं प्रति परशुरामोपदेशं लिखत ।
- 18) सत्पुरुषव्रतं किम् ?
- 19) बाल्ये शास्त्रिणां संस्कृताध्ययनम् ।

V. पाठनाम उल्लिख्य, कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव)

04 X 02 = 08

- 20) अद्यप्रभृति मनुष्यभक्षणं परित्यज ।
- 21) अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरीभवति सौहृदम् ।
- 22) उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी ।
- 23) मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।
- 24) “पुण्डरीक इति नाम चक्रे” ।
- 25) अहो! भग्नप्रतिज्ञोऽस्मि ।
- 26) सः यत्र कुत्रापि भवतु कालेज् आनेतव्य एव ।

PART - C

VI. पाठनाम उल्लिख्य, श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत । (द्वयोरेव)

02 X 03 = 06

- 27) विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः ।
तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः ॥
- 28) मञ्जूषां तां च गङ्गायां तथैवोर्ध्वस्थदीपिकाम् ।
कृत्वा तत्याज निक्षिप्य घोरं वानरमन्तरे ॥
- 29) कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥
- 30) कामक्रोधौ तथा लोभं स्वादं शृङ्गारकौतुके ।
अतिनिद्रातिसेवे च विद्यार्थी ह्यष्ट वर्जयेत् ॥

VII. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (चतुर्णामेव)

04 X 05 = 20

- 31) “पुराणभारतम्” इति पाठानुसारेण भारतस्य भौगोलिकं वर्णनं स्ववाक्यैः कुरुत ।
- 32) विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।
- 33) प्रव्राजकस्य दुर्नयम्, तस्य विफलतां च लिखत ।
- 34) “शून्या मेऽङ्गुलिः” पाठानुसारेण दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं स्ववाक्यैः कुरुत ।
- 35) भामाशाहः कथम् एकः श्रेष्ठः स्वामिभक्तः इति साधयत ।
- 36) कीदृशं मुनिकुमारकम् अपश्यम् इति महाश्वेता वदति ।
- 37) शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः कीदृशी आसीदिति विवृणुत ।

PART - D

VIII. यथानिर्देशं लिखत । (त्रयाणामेव)

03 X 03 = 09

38) सन्धि विभजत / योजयत । (त्रयाणामेव)

अ) विषयामिषम् ।

आ) तथेति ।

इ) भरणाच्च ।

ई) सर्वे + अपि ।

उ) ततः + ततः ।

39) विग्रहवाक्यं लिखत / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

अ) राजपुत्रः ।

आ) तपोधनः ।

इ) अनुद्धताः ।

ई) नराः एव विग्रहाः ।

उ) धैर्यं च स्थैर्यं च स्वाभिमानः च ।

40) पदपरिचयं कुरुत । (त्रयाणामेव)

अ) त्यक्त्वा ।

आ) प्रतिसंहर्तुम् ।

इ) प्राप्तवान् ।

ई) विज्ञाय ।

उ) प्रविष्टः ।

41) प्रयोगं परिवर्तयत ।

अ) वत्सः मातरं गच्छति ।

अथवा

आ) नरैः कर्माणि क्रियन्ते ।

42) अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

अ) बकवत् अर्थान् चिन्तयेत् ।

अथवा

आ) विलासमिव सरस्वत्याः मुनिकुमारकम् अपश्यम् ।

IX. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

01 X 05 = 05

43) ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಶಿವನ ಕಿರಿಯ ಮಗ. ವಿಷ್ಣುನಿವಾರಕನಾದ ಗಣೇಶನು ಹಿರಿಯ ಮಗ. ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಬೇರನು ಪರಮಮಿತ್ರ. ಜಗನ್ನಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಡದಿ. ಮಾವನು ಪರ್ವತರಾಜ. ಅವನ ವಾಹನವು ನಂದಿ. ಅವನ ಸೇನಾಪ್ರಮುಖನು ವೀರಭದ್ರ. ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಪರಶಿವನು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂತಹ ವಿಧಿವಿಪರ್ಯಾಸ !

Kartikeya, the destroyer of demon Taraka, is the younger son of Lord Shiva. Ganesha the remover of obstacles is his elder son. Kubera, the lord of wealth is his friend. Parvathi the mother of universe is his wife. Parvataraja, the king of mountains is his father-in-law. Nandi is his vehicle. Veerabhadra is his chief of army. In spite of all this Lord shiva begs. What a destiny!

44) पुरा गङ्गानद्याः तीरे कश्चन आश्रमः आसीत् । तत्र बहवः निवसन्ति स्म । तेषु याज्ञवल्क्यः नाम महर्षिः अपि अन्यतमः । सः एकदा वने गच्छति स्म । तदा सः श्येनमुखात् पतिताम् एकां मूषिकाम् अपश्यत् । करुणया सः तां मूषिकाम् आश्रमम् आनयत् । तत्र मन्त्रबलेन मूषिकाम् तां कन्यकाम् अकरोत् । याज्ञवल्क्यस्य अपत्यानि न अवर्तन्त । अतः सः तां कन्यकां स्वपुत्रीमिव अपालयत् । कालान्तरे सा विवाहयोग्या जाता । योग्यवरस्य अन्वेषणं सः अकरोत् । अत्र मुनेः दयागुणः दर्शितः ।

प्रश्नाः -

- i) मुनेः आश्रमः कुत्र आसीत् ?
- ii) याज्ञवल्क्यः काम् अपश्यत् ?
- iii) याज्ञवल्क्यस्य कानि न अवर्तन्त ?
- iv) कालान्तरे का विवाहयोग्या जाता ?